

BURDUR YÜKSEK GÜVENLİKLİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2026/43

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 16/7/2026 tarihli ve 2026/776 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

KISALTMALAR.....	iv
GİRİŞ.....	1
I. GENEL BİLGİLER.....	3
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	4
II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	5
A. Fiziksel Koşullar	5
B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri.....	9
C. Beslenme.....	10
D. Sağlık Hizmetleri.....	12
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	14
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler	15
G. Dış Dünya ile İletişim.....	18
III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER	19
A. Değerlendirme	19
B. Tavsiyeler.....	20
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler.....	20
2. Burdur İl Halk Eğitim Merkezine Yönelik Tavsiye	21
3. Burdur İl Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiyeler.....	21
4. Burdur Devlet Hastanesi Başhekimliğine Yönelik Tavsiye	22

TABLÖLAR

Tablo 1: Personelin Ünvan ve Cinsiyete Göre Dağılımı	4
Tablo 2: Eğitimine Devam Eden Mahpus Sayısı	16
Tablo 3: Son 1 Yıl İçerisinde Kurumda Açılan Kurslara İlişkin Veriler	17

OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
para.	: Paragraf
SEGBİS	: Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak TİHEK'in görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM): *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesine göre: *“Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, TİHEK'in özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin bulundukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek, TİHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 21-22/10/2025 tarihlerinde Burdur Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna¹ habersiz bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları ... ve ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı ... ve Psikolog ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Burdur Valiliği tarafından görevlendirilen Hekim ...yer almıştır.

7. Ziyaret, İdare ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Ziyaret Heyeti tarafından Kurum İdaresine UÖM görevi, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmenin ardından Ziyaret Heyeti koğuşların bulunduğu alan ve eklentilerde incelemelerde bulunmuştur. Burada İdarenin dahil olmadan farklı gruplardan mahpusların bulunduğu koğuşlar seçilerek buradaki mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TİHEK ve UÖM hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş; gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurları ile diğer idari personel odalarda bulunmamıştır. Buradaki görüşmelerin ardından sağlık servisi, psikososyal servis, manevi rehberlik birimi, kütüphane, kamera odası, çamaşırhane, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, ziyaretçi salonları, açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış, ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ile Başkanlık Makamının 10/10/2025 tarihli ve 56290 sayılı olurlarına istinaden 21-22/10/2025 tarihlerinde Burdur Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükmen tutukluları ifade etmektedir.

I. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Burdur ilinin Büğdüz Köyü Oğuzhan Mevkisinde bulunan Kurum, şehir merkezine yaklaşık 10 kilometre uzaklıktadır. Kuruma toplu taşıma ile ulaşım mümkündür.

10. 20/12/2022 tarihinde hizmete açılan Kurum, 239.475 metrekare açık alan üzerine inşa edilen 47.790 metrekare kapalı alanda hizmet vermektedir.

B. Kurum Personeli

11. Kurumda 306 personel görev yapmakta olup personelin ünvan ve cinsiyete göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÜNVAN	MEVCUT PERSONEL SAYISI	ERKEK PERSONEL SAYISI	KADIN PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1	1	0
Kurum İkinci Müdürü	1	1	0
İdare Memuru	7	5	2
Öğretmen	5	3	2
Psikolog	9	3	6
Sosyal Çalışmacı	1	0	1
Diş Hekimi	1	1	0
Hemşire	4	2	2
Bilgisayar İşletmeni	1	0	1
Ceza İnfaz Kurumu Kâtibi	5	0	5
Teknisyen	2	2	0
İnfaz ve Koruma Başmemuru	6	6	0

İnfaz ve Koruma Memuru	263	256	7
TOPLAM	306		

Tablo 1: Personelin Ünvan ve Cinsiyete Göre Dağılımı

12. Kurumda gündüz ve dörtlü vardiya sistemi³ olmak üzere iki farklı mesai tipi uygulanmaktadır. Gündüz mesai sisteminde görevli personel 08.30-17.30 saatleri arasında, vardiya sisteminde görevli personel ise 08.30-20.30 ile 20.30-08.30 saatleri arasında görev yapmaktadır.

13. Kurumda görev yapan personelin; hizmet içi eğitim programları çerçevesinde İnsan Hakları Eğitimi, Terör Uzmanlaşma Eğitimi, Yangına Müdahale Eğitimlerini aldığı ve ayrıca personelin ünvanlarına göre (İkinci Müdür, İdare Memuru, İnfaz ve Koruma Memuru, Kâtip, Hemşire, Öğretmen, Psikolog, Sosyal Çalışmacı şeklinde gruplandırılarak) ayrıştırılmış eğitimler de aldığı bilgisi edinilmiştir.

14. Kurum personelinin hizmet içi eğitimlerde yer alan genel insan hakları eğitimi haricinde, özel olarak kişiler arası iletişim ile işkence ve kötü muamele yasağı konularında bir eğitim almadığı öğrenilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

15. Kurumun kapasitesinin 495 olduğu ve artırılmış kapasite durumunun söz konusu olmadığı belirtilmiştir. Ziyaret tarihinde Kurumda 350 hükümlü, 31 hükmen tutuklu ve 41 tutuklu olmak üzere toplam 422 mahpus bulunmaktadır.

16. Kurumdaki mahpuslardan 19'u yabancı⁴ uyrukludur.

17. Ziyaret tarihinde Kurumda kadın ve çocuk mahpus bulunmamaktadır.

18. Kurumda kronik rahatsızlığı⁵ olan 87 mahpus bulunmaktadır.

19. Kurumda 1 fiziksel engelli, 1 zihinsel engelli, 14 kronik hastalık ve yaş sebebiyle engelli raporu olan mahpus bulunmaktadır.

³ Dörtlü vardiya; 08.30-20.30 arası çalışan personelin 24 saat dinlendiği; 20.30-08.30 arası gece çalışan personelin ise 48 saat dinlendiği çalışma sistemini ifade eder.

⁴ Kurumda; 21/10/2025 tarihi itibarıyla 13 Suriye Arap Cumhuriyeti, 2 Afganistan, 1 Irak Cumhuriyeti, 1 Gürcistan, 1 İran İslâm Cumhuriyeti ile 1 Rusya Federasyonu uyruklu yabancı mahpus bulunmaktadır.

⁵ Hipertansiyon, astım, epilepsi, kalp hastalıkları, hepatit-B ve kronik obstrüktif akciğer hastalığı olmak üzere farklı kronik rahatsızlıklardır.

II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

20. Kurum 3 katlı olarak inşa edilmiş olup mahpusların barındırıldığı her 3 katta da bulunan A, B, C, D ve E bloklarından müteşekkildir.

21. Kurumda; A-B-C-D blokları 1 kişilik odalardan, E blokları ise 3 kişilik odalardan oluşmaktadır.

22. Kurumda 350 adet 1 kişilik, 45 adet 3 kişilik ve 2 adet geçici oda olmak üzere toplam 397 oda bulunduğu, bu haliyle toplam kapasitenin 495 kişi olduğu ve Kurum kapasitesinin arttırılma imkânının bulunmadığı öğrenilmiştir.

23. Kurumda bulunan 2 adet geçici odadan birinin azami kapasitesinin 6 ve diğerinin azami kapasitesinin de 4 kişi olduğu bilgisi edinilmiştir.

24. Tek kişilik odalarda 1 adet yatak ve dolap; 3 kişilik odalarda ise 3 adet yatak ve dolap mevcut olduğu ve tüm odalarda 1 adet tuvalet, banyo ve lavabo bulunduğu görülmüştür.

25. Kurumdaki odalarda bulunan tuvaletlerin alaturka olduğu, bununla beraber mahpusların ihtiyacının doktor raporu ile belgelendirildiği durumlarda veya engel raporuna istinaden alaturka tuvaletlerin alafranga tuvalet sistemine çevrilebildiği bilgisi edinilmiştir. Talep eden mahpuslar olması halinde portatif tuvalet temin edilmesinin de tercih edilebildiği ifade edilmiştir.

26. Kurum binasının projesinde 1 adet 1 kişilik engelli odasının olduğu, ziyaret tarihinde bu odada kalan mahpus olmadığı belirtilmiştir.

27. Kurumdaki tüm odalarda, kapıların yanına konumlandırılmış acil çağrı butonları mevcuttur. Deneme yapılan acil çağrı butonlarının çalıştığı görülmüş olup diğer odalara ait butonlar için de mahpuslar tarafından aksi bir iddiada bulunulmamıştır.

28. Görüşülen mahpuslar tarafından koşulların temizliğinin kendileri tarafından yapıldığı belirtilmiştir.⁶ Mahpusların hijyen ve kişisel temizliklerini yapabilmeleri amacı ile temizlik malzemelerini kantinden temin edebildiği ve maddi durumları iyi olmayan

⁶ 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Sağlığın korunması kurallarına uyma" başlıklı 27'nci maddesine göre; "Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurum yönetimine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır." Yine anılan Kanun'un 28'inci maddesinin birinci fıkrasına göre; "Hükümlü, barındırıldığı odayı, kurum binasını, yönetimce kendisine bırakılan şeyleri düzenli bir biçimde kullanmak ve bunlarla diğer kişilere ait eşyayı özenle korumakla yükümlüdür."

mahpusların temizlik malzemesi taleplerinin ise olanaklar ölçüsünde Kurum genel bütçesinden karşılandığı İdare tarafından ifade edilmiştir. Ziyaret esnasında, çamaşır suyunun odaların dışında tutulduğu görülmüş olup talep edilmesi halinde kontrollü şekilde mahpuslara kullanıldığı öğrenilmiştir.

29. İdare tarafından; her mahpusa Kuruma girişinde birer adet battaniye, nevresim ve yastık verildiği, nevresim ve yastıkların mahpusun talebi ve ambardaki eşya sayısına bağlı olarak değiştirildiği, kış sonunda toplanan battaniyelerin Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumunda yıkatıldığı bilgisi verilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından konuya dair bir şikâyet iletilmemiştir.

30. Kurumda bulunan çamaşırhane atölyesinde, 4 adet çamaşır yıkama makinesi ve 4 adet kurutma makinesinin olduğu görülmüştür. Mahpuslar ve İdare tarafından belirtildiği üzere, 50 TL karşılığında bir file çamaşırın, 100 TL karşılığında da battaniyelerin yıkama ve kurutmasının yapılabildiği öğrenilmiştir.

31. Kurumun su ihtiyacı, Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından dağıtımı gerçekleştirilen şebeke suyu vasıtasıyla sağlanmaktadır. İdare tarafından Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından Kuruma gönderilen soğuk suyun mahpuslara su otomasyon sistemi aracılığıyla dağıtıldığı, israfın engellenmesi ve su tasarrufu amacıyla kota sisteminin uygulandığı belirtilmiştir. Bununla beraber, İdare tarafından sistem arızası gibi durumlarda kota uygulamasının imkânlar nispetinde bir süreliğine terk edilebildiği ifade edilmiştir. Görüşülen mahpuslardan da dağıtılan sıcak ve soğuk su miktarı ile suyun sıcaklığına ilişkin bir şikâyet alınmamıştır.

32. Koğuşların yapay aydınlatması floresan tipi lambalarla, doğal aydınlatması ise pencereler ve havalandırma alanlarının kapılarıyla sağlanmaktadır. Mahpuslardan bazıları tarafından demir parmaklıklara ek olarak fens tellerinin de bulunmasının yaşam kaliteleri üzerinde olumsuz etkisi olduğu ve özellikle kronik hastalıkları olanları kötü etkileyebildiği ifade edilmiştir. Yapılan incelemede, odaların ışık aldığı ve hava sirkülasyonunun sağlandığı gözlemlenmiştir.⁷

⁷ 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumları" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre: "Yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesislerdir. Bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemleri uygulanır." Kurumumuza daha önce aynı konuda yapılan 2024/1892 numaralı başvuru hakkında 12/03/2025 tarihli ve 51 sayılı toplantıda alınan 2025/107 numaralı Kurul kararında da belirtildiği üzere; ilgili mevzuat hükümleri gereği yüksek güvenli kapalı ceza infaz kurumlarının firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin barındırıldıkları tesisler olması sebebiyle, fens teli uygulaması Kurum güvenliğinin tehlikeye düşmemesi gibi kamu yararı bulunan makul bir amaçla

33. Kurumda ortak havalandırma bahçesi kullanımına tabi tekli ve üçlü odaların yanı sıra, zemin katta kendi bahçesi olan tekli odalar da mevcuttur. Havalandırma bahçesine çıkış sürelerinin, mevzuata uygun olarak⁸, iyi halli olan mahpuslar için günde 1,5 saat ve diğer mahpuslar için ise günde 1 saat olarak uygulandığı öğrenilmiştir. İdare tarafından havalandırma bahçesi kapılarının zemin katlarında kendi bahçesi olan tekli odalar için saat 09.00-17.00 arasında açık kaldığı belirtilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından; 1 saat ve 1,5 saat olarak uygulanan havalandırma sürelerinin uzatılması talep edilmiştir. Bu talebe karşı İdare tarafından; Kurumun fiziki yapısı ile mahpusların suç tipi ve gruplarının farklılığı sebebiyle havalandırma bahçelerinden farklı kat ve koridorlarda yer alan odalarda bulunan mahpuslarca ortak faydalanılması gerektiği, personel tarafından mahpusların atölyelerde yapılacak etkinliklere, telefonla görüşmeye vb. götürülmesi ve geri getirilmesinin de gerçekleştirildiği, havalandırma süresini uzatmayı denedikleri ancak bu durumda diğer iş ve işlemlerin aksadığı, dolayısıyla sürelerin uzatılmasının imkânlar dâhilinde olmadığı ifade edilmiştir.⁹

34. Kurumun ısıtılması, Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından merkezi kalorifer sistemi ile sağlanmaktadır. Görüşülen mahpuslar tarafından ısınma konusunda herhangi bir sorun yaşamadıkları ifade edilmiştir. Ziyaret sırasında odaların ve ortak alanların sıcaklığının yeterli olduğu anlaşılmıştır.

35. İdare tarafından; Kurumda tekli odalarda sigara içilmeyen odanın belirlmesine ihtiyaç duyulmadığı, üçlü odalarda ise mahpusların talebine istinaden sigara içmeyen mahpusların plânlamasının yapıldığı belirtilmiştir.

36. Kurumda 2 adet doku hasarı ve travma önleyici oda¹⁰ mevcuttur. Odaların zemin, tavan ve duvarlarının mavi renkli yumuşak malzeme ile kaplandığı görülmüştür.

yapılmaktadır. Karar için bakınız; <https://www.tihek.gov.tr/public/images/kararlar/evjn9m.pdf> , (E.T.: 24/3/2026)

⁸ 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “*Beden eğitimi ve etkinliklere katılma*” başlıklı 92’nci maddesinin ikinci fıkrasına göre; “*Açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinmek olanağı verilir. Bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabilir. (...)*”. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un “*Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı*” başlıklı 25’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerine göre “*Hükümlüye, günde bir saat açık havaya çıkma ve spor yapma hakkı tanınır. Risk ve güvenlik gerekleri ile iyileştirme ve eğitim çalışmalarında gösterdiği gayret ve iyi hâle göre; hükümlünün, açık havaya çıkma ve spor yapma süresi uzatılabileceği gibi kendisi ile aynı ünite de kalan hükümlülerle temasta bulunmasına sınırlı olarak izin verilebilir.*”

⁹ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “*Kapıların açılmaması ve temasın önlenmesi*” başlıklı 33’üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre; “*Odaların havalandırma bahçesine açılan kapılarının açılış ve kapanış saatleri, kurumların fiziki yapıları, kapasiteleri, mevcutları ve bölgenin coğrafi koşulları değerlendirilerek, bu hususlar kurum iç yönergesinde düzenlenir.*”

¹⁰ “Yumuşak oda” veya “süngerli oda” olarak da bilinmektedir.

37. Yumuşak odaların havalandırması, kolsuz pencere ve duvarda bulunan havalandırma mazgalı ile sağlanmaktadır. Odaların yapay aydınlatmasının korumalı lamba ile doğal aydınlatmasının ise odalarda bulunan pencere ile sağlandığı görülmüştür. Odalarda ayrıca birer tuvalet gideri bulunmaktadır. Odaların sık kullanılmamasına bağlı olarak giderden pis koku geldiği anlaşılmıştır.

38. İdare yumuşak odaların bir süredir kullanılmadığını belirtmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yumuşak odada tutulanlara ilişkin kayıt defteri incelenmiş, defterin düzenli biçimde tutulduğu, kayıtlara göre odanın en son ziyaret tarihinden 8 ay önce ve 30 dakika süreyle kullanıldığı, mahpusların yumuşak odaya alınma sebeplerinin “tedbir amaçlı”, “kendine zarar verme” ve “başka mahpuslarla kavga” şeklinde olduğu görülmüştür.

39. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.*

40. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.*

41. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.* Kamera kayıtlarının incelenmesi sondaj usulü¹¹ ile gerçekleştirilmiş olup incelenen görüntüler bakımından bir sorunla karşılaşılmamıştır.

42. İdare tarafından, kamera ve tel gibi elektronik güvenlik sistemlerinde birtakım sistem arızaları olduğu, konuya dair ihale piyasa fiyat araştırma sürecinin devam ettiği bilgisi verilmiştir.

43. İdare tarafından sunulan bilgi ve belgelerden, Kurumda her ay düzenli olarak haşere ve kemirgenlere karşı ilaçlama yapıldığı ifade edilmiş ve Kurumun 2025 yılı Şubat ayından itibaren her ay ve ziyaretin yapıldığı tarih itibarıyla en son 29/9/2025 tarihinde ilaçlandığı anlaşılmıştır.

44. Kurumda yangın alarm sistemi ve yangın söndürme gereçlerinin bulunduğu, yangın söndürme tüplerinin kontrollerinin düzenli olarak yapıldığı, bir sonraki kontrol tarihinin 2028 yılında olduğu görülmüştür. Yatay konumda tutulan yangın tüplerinin olduğu gözlemlenmiş olup yangın tüplerinin dikey konumda sabitlenmesi gerektiği görüşü, Kurum İdaresi ile paylaşılmıştır.¹²

¹¹ Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından “bağımsız denetimde örnekleme” olarak da ifade edilen söz konusu usul, bütün içerisinden rastgele seçilen bir kısmın (örneklemin) incelenmesi yoluyla genel hakkında bir kanaate varılmasını içerir.

Bakınız; https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/BDS/BDSyeni11092019/BDS_530.pdf
¹² 19/12/2007 tarihli ve 26735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik’te, taşınabilir söndürme cihazlarında söndürücünün duvara bağlantı asma halkasının duvardan kolaylıkla alınabilecek şekilde yerleştirilmesi öngörülmüştür.

45. Kurumda 1 berberin çalıştığı berber odası bulunmaktadır. Berber odasında tıraş makinelerinin isim etiketleriyle birlikte tutulduğu görülmüştür. İdare tarafından ayda 1 defa odalara gidilerek mahpusların saç ve sakallarının tıraş edildiği belirtilmiştir. Bunun dışında, pandemi ile beraber, belirli bir süreyle tıraş makinesinin mahpuslara verilmesi uygulamasının da başladığı ifade edilmiştir. Ayrıca, berber odasında bulunan makinelerin sterilizasyonu için bir cihazın bulunmadığı görülmüştür. Makinelerin temizliği için alkollü çözeltilerin kullanıldığı ifade edilmiştir.

B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

46. İdare tarafından, Kuruma kabul sürecinde; mahpusun evraklarının kontrol edilmesi, çıkarmış olduğu kıyafetlerin ve varsa yanında getirdiği diğer eşyaların x-ray cihazından geçirilmesi, kaba üst aramasının yapılmasının ardından duyarlı kapıdan geçirilmesi, gerekli kayıt işlemlerinin yapılması işlemlerinin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

47. Kuruma ilk kabul işlemi sırasında, mahpuslara hak ve yükümlülüklerinin Türkçe dışında İngilizce ve Arapça dilleri de mevcut olan Hükümlü ve Tutuklu Hakları El Kitabı'nın teslim edilmesi vasıtasıyla iletiliği belirtilmiştir. Görüşülen mahpuslar da kendilerine Hükümlü ve Tutuklu Hakları El Kitabı'nın verildiğini ifade etmiştir.

48. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.*

49. Tek kullanımlık arama önlüklerinin mahkûm kabul biriminde ulaşılabilir bir yerde, arama odalarının önünde yer alan masada bulunduğu görülmüştür. İdare tarafından, tek kullanımlık önlüğün mahpusun kıyafetleri çıkartılarak arama yapılacağı zaman verildiği ve kuvvetli şüphe oluşturan durumlar haricinde mahpusların kıyafetleri çıkartılmadan arandığı belirtilmiştir. Mahpusların kabul sürecine ilişkin kamera görüntülerinin izlenmesi neticesinde sürecin İdarenin ifade ettiği şekilde gerçekleştirildiği ve olağan durumlarda mahpusların aramasının kıyafetleri çıkartılmadan yapıldığı görülmüştür.

50. Mahkûm Kabul Biriminin bulunduğu girişte arama odalarının önünde bulunan alan haricinde 1 adet mahkûm bekleme odası bulunmaktadır. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tespitler muhatap kuruma iletilmiştir.*

51. Kurumda sabah ve akşam olmak üzere günde 2 defa sayım yapıldığı bilgisi edinilmiştir.

52. Kurumda rutin olarak yapılan aramalarla ilgili olarak görüşülen mahpuslar tarafından genel ve somut bir şikâyet alınmamıştır.

53. Görüşülen mahpuslardan bazıları, iyi hal sebebiyle ödül uygulamasından yararlananlar olsa da iyi hal değerlendirmeleri için puan artırmaları açısından ne yapmaları gerektiği konusunda bilgi sahibi olmadıklarını belirtmiş ve puanlamanın hangi kriterler çerçevesinde yapıldığı konusunda bilgilendirme talep etmişlerdir. Merkezi kanal haftalık yayın akışı incelendiğinde, her gün günde 2 defa ve 1 saat süresince iyi hal videosu yayımlandığı görülmüştür. İdare mahpusların bu talebine karşılık söz konusu iyi hal videolarını güncelleyebileceklerini belirtmiştir.

54. Mahpuslar tarafından verilen dilekçelerin; sabah sayımında görevli personel tarafından teslim alındığı, sorumlu infaz ve koruma başmemurluğu personeline tasnif edilerek ilgili birimlere havalesinin yapıldığı, Kurum dışında ilgili kurum ve kuruluşlara yazılan dilekçelerin ise infaz bürosunca Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi üzerinden ilgili kurum ve kuruluşlara gönderildiği ifade edilmiştir.

55. Görüşülen mahpusların bazıları, eşyalarını teslim alma taleplerini içeren dilekçelerine dönüş alamadıklarını belirtmişlerdir. Birkaç mahpus da kendilerine teslim edilmek üzere gönderilen mektupların teslim sürecinin uzayabildiğinden yakınmıştır. Yapılan inceleme sonucu; dilekçelerin gecikmeksizin işleme alındığı, bununla beraber söz konusu gecikmelerin dilekçelerin aciliyet durumuna göre sıralanmasından ve mektuplar bakımından da teslim edilecek evrak sayısının fazla olması ile iş yoğunluğu kaynaklı olabileceğinden kasti bir durum olmadığı kanaatine varılmıştır. Görüşülen mahpuslar, talep etmeleri halinde kendilerine dilekçe takip numarası verildiğini belirtmişlerdir.

56. Görüşülen mahpuslar, İdareyi temsilen İkinci Müdür ya da İdare Memuru ile taleplerini iletmek üzere görüşebildiklerini ve personelden memnun olduklarını ifade etmiştir.

57. Son 1 yıl içerisinde personele ilişkin mahpuslar tarafından çeşitli konularda yapılan şikâyetlere ilişkin Kurum içerisinde araştırma yapıldığı, eğer personelin uygulamasında bir eksiklik ya da bir usul hatası tespit edilirse bunun Kurum içerisinde idari soruşturma dosyasına dönüştüğü, ancak son 1 yıl içerisinde kötü muamele sebebiyle ceza alan bir personel olmadığı bilgisi edinilmiştir.

C. Beslenme

58. Mahpuslara günde 3 öğün yemek verilmektedir. İdare tarafından yemeklerin Kampüs içerisinde bulunan Burdur Açık Ceza İnfaz Kurumunda hazırlandığı belirtilmiştir.

59. İdare tarafından sunulan bilgi ve belgelerden; diyabet, çölyak vb. gibi rahatsızlıkları ya da vegan, vejetaryan olması gibi sebeplerle mahpusların Kurum reviri veya

hastane diyetisyeni tarafından rapor verilmesi ve mahpus diyetine uygun yemek istediğini belirtir dilekçe ile başvurması halinde, Kurum tarafından dilekçe ve raporların Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumuna bildirildiği ve mahpusun diyet yemeği alanlar listesine eklenmesinin sağlandığı, diyet yemeklerinin kapalı saklama kapları ile mahpuslara dağıtımının yapıldığı bilgisi edinilmiştir.

60. Ziyaret tarihinde öğle yemekleri Kurum personeliyle birlikte yenilmiş ve Kurum personeli ile mahpusların aynı yemekleri yediği görülmüştür. Yenilen yemekler, lezzet ve miktar bakımından Ziyaret Heyeti tarafından yeterli bulunmuştur. Aylık yemek listesi incelendiğinde yemeklerin çeşitliliği bakımından da bir sorun tespit edilmemiştir. Görüşülen mahpuslar ziyaret tarihinde yemek listesinin televizyonda yayımlanmadığını belirtmişlerdir.

61. Mahpusların içme suyu ihtiyacı, Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından kontrolü ve dağıtımı gerçekleştirilen şebeke suyu vasıtası ile karşılanmaktadır. Mahpusların aynı zamanda ücret karşılığında kantinden ambalajlı su temin edebildiği öğrenilmiştir.

62. İdare tarafından Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumunda su arıtma tesisi bulunması sebebiyle Kuruma gelen şebeke suyunun analizinin Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından yapıldığı belirtilmiştir. Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından yapıldığı belirtilmiştir. Burdur Kampüs Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından “içme-kullanma suları rutin kontrol izlemesi” adıyla yaptırılan analizlere ilişkin rapor örneği incelendiğinde sonuçların çalışılan analizler yönünden 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik uyarınca uygun olduğu yönünde değerlendirme yapıldığı görülmüştür.

63. İdare tarafından; kantinde satışı yapılan ürünlerin listesi ve fiyatlarının her ay sonu sayımından sonra merkezi yayın sistemi üzerinden televizyon ekranlarına yansıtılarak duyurusunun yapıldığı ve her 3 ayda bir fiziki olarak kantin listesi ve fiyatlarının mahpuslara dağıtıldığı belirtilmiştir.

64. Ziyaret Heyeti tarafından kantinde yapılan incelemede; ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu görülmüş, son kullanma tarihi geçmiş ürüne rastlanılmamıştır. Mahpusların kantinden haftada 1 defa faydalanabildiği öğrenilmiştir.

65. Mahpusların önceden alınan talepleri doğrultusunda Kurum kantinine haftada 1 gün taze meyve ve sebze getirtildiği bilgisi paylaşılmıştır. Görüşülen mahpuslar meyve ve sebzelere ilişkin bir sorun belirtmemiştir.

66. Görüşülen mahpuslar tarafından; kantinde çeşit sorunundan ziyade miktar sorunu olabildiği, ürünlerin Kuruma yeterli sayıda gelmediğini ya da talebe yetmediğini düşündükleri,

miktar sorununu üründen talep anındaki ihtiyaçlarından daha fazla isteyerek çözmeye çalıştıkları ifade edilmiştir.

67. Ziyaret Heyeti tarafından kantinde satılan ürünlerin fiyat listesi incelenmiş, ürün fiyatlarının piyasa ile uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

D. Sağlık Hizmetleri

68. Kurum sağlık servisi; dış muayene ve tedavi odası, dış sterilizasyon ve çekim odası, revir muayene odası, tedavi odası, ilaç odası, hemşire odası, vardiya acil müdahale odası ve altışar kişilik yataklı 2 müşahede odası olmak üzere 9 bölümden oluşmaktadır.

69. Sağlık servisinde 1 aile hekimi, 1 dış hekimi, 4 hemşire ile 3 infaz ve koruma memurunun görev yaptığı bilgisi alınmıştır. Aile hekiminin; pazartesi, çarşamba ve cuma günleri sabah 08.00 saatine kadar Kurumda bulunduğu öğrenilmiştir.

70. Dış hekimi, 4 hemşire ve 3 infaz ve koruma memurunun haftanın 5 iş günü 08.30-17.30 saatleri arasında çalıştığı, her vardiyada revirden sorumlu 1 infaz ve koruma memurunun Kurumda bulunduğu bilgisi edinilmiştir.

71. Kuruma ayda 1 defa olmak üzere psikiyatrist geldiği bilgisi alınmıştır.

72. Ziyaret tarihi öncesi son 1 yıl içinde sağlık servisi tarafından gerçekleştirilen; pansuman, enjeksiyon, kan alma sayısının 855, aile hekimi muayene sayısının 6764, aile hekimi tarafından hastane sevk sayısının 2961, dış hekimi muayene sayısının 939, dış hekimi tarafından hastane sevk sayısının 268, dış hekimi işlem sayısının 154 olduğu bilgisi edinilmiştir.

73. Kurumda hekim bulunmadığı zamanlarda acil bir sağlık sorunu yaşandığında sağlık servisi personeli tarafından, 112 Acil Çağrı Merkezinin arandığı öğrenilmiştir. İleri tetkik ve tedavi için ise sevklerin öncelikle Burdur Devlet Hastanesine, gerekli görülürse Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Hastanesi veya Antalya'daki hastanelere gerçekleştirildiği bilgisi edinilmiştir.

74. Görüşülen mahpuslar, sağlık servisinde muayene veya tedavi olma taleplerinin aynı gün ya da ertesi gün yerine getirildiğini ifade etmiştir. İdare tarafından; Kurum hekiminin ciddi bir özveriyle görev yaptığı ve kampüste bulunduğu durumda, Kurumda görevli olmadığı saatlerde dahi önemli durumlarda Kuruma geldiği ifade edilmiştir. Mahpuslar tarafından da Kurum hekiminin hastaya yaklaşımının ve üslubunun çok olumlu olduğu, sağlık açısından karşılaştıkları sorunun Kurum revirinden kaynaklanmadığı, sorunun hastaneye sevk edilmeleri gereken durumlarda Burdur ilinde erişebildikleri hastanede bazı polikliniklerin/bölümlerin olmamasından kaynaklandığı ifade edilmiştir. İdare tarafından bu husus doğrulanmış olup

gerekli görüldüğünde yakın illerde bulunan hastanelerden randevu alınmaya çalışıldığı ifade edilmiştir.

75. Mahpuslar tarafından bazen sevklerde gecikme olabildiği de belirtilmiştir. Revirde bulunan personel tarafından bu hususta; hastanelerden çoğu zaman ileri tarihli randevu alınabilmesi ve sevklerde jandarma personelinin yoğunluğu kaynaklı gecikmeler olabildiği belirtilmiştir. Mahpuslar tarafından; hastaneye sevk edildiklerinde hastane hekimlerinin muayenesi sırasında jandarma personelinin yakın bir şekilde hazır bulunduğu ve hasta mahremiyetinin sağlanmadığı konusunda yakınılmış olup Kurum hekiminin muayenesinde bu hususta bir sorun yaşamadıkları ifade edilmiştir.

76. Revirde bulunan tedavi odasında; sedye, paravan, acil durum arabası, Elektrokardiyografi (EKG) cihazı, ateş ölçer, tansiyon aleti, pulse oksimetre¹³, nebulizatör cihazı¹⁴, tıbbi atıklar ve evsel atıklar için ayrı ayrı birer çöp kovası olduğu gözlemlenmiştir. Acil durum arabası malzemeleri kontrol edilmiş ve birkaç enjektörün son kullanma tarihinin geçtiği tespit edilmiştir. Odada bulunan elektronik cihazların kalibrasyonlarının yapıldığı görülmüştür.

77. Mahpusların ilaçları sağlık servisindeki ilaç odasında muhafaza edilmektedir. Kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçlar kilitli bir dolapta ve diğer ilaçlar ise farklı bir bölmeli dolapta, mahpusların isimlerinin yazılı olduğu plastik kutularda muhafaza edilmektedir. Kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçların mahpuslara imza karşılığında teslim edildiği ve personel gözetiminde kullanıldığı öğrenilmiştir. Mahpuslardan reçete edilen ilaçların temini ile tek tek verilmesi gereken ilaçların dağıtımına ilişkin herhangi bir şikâyet alınmamıştır. İlaç odasında ayrıca soğuk ortamda saklanması gereken ilaçlar için buzdolabı bulunduğu görülmüştür. Odada yapılan incelemelerde; ilaçların birkaçının tarihinin geçtiği görülmüş, revirde görevli hemşireler tarafından ilaç sahibi kişilerin o ilaçlarını artık kullanmadığı yanıtı alınmıştır. Acil durum çantasına bakıldığında da gerekli malzemelerin olduğu ancak oksijen maskesinin tarihinin geçtiği tespit edilmiştir.

78. Kurumda açlık grevi yapmakta olan ve gerekli muayeneleri hekim tarafından yapılan 1 mahpusun talebinin gerçekleşmesi üzerine açlık grevini sonlandırdığı bilgisi edinilmiştir.

¹³Arteriyel kandaki oksijen saturasyonunu (SpO2) ve nabız hızını invaziv olmayan, yani cilde herhangi bir müdahalede bulunmadan ölçen tıbbi bir cihazdır.

¹⁴ Katı veya sıvı haldeki ilaç partiküllerinin gaz ortamda dağılmasını sağlayarak ilaç partikülünün solunabilir hale gelmesini sağlayan bir cihazdır.

79. Diş hekiminin odasında diş ünitesi, röntgen cihazı, paketleme makinesi ve otoklav cihazı bulunduğu görülmüş; diş hekimi tarafından dolgu, kanal tedavisi, diş çekimi, diş taşı temizliği gibi işlemlerin yapılabildiği öğrenilmiştir. Diş hekimi odasındaki malzemelerin yeterli ve steril olduğu görülmüş olup son kullanma tarihi geçen bir malzemeye rastlanılmamıştır. Kalibrasyonu gereken elektronik cihazların kalibrasyonlarının yapıldığı görülmüştür.

80. Diş hekimi odasında bulunan Vizite Defteri'nin incelenmesi neticesinde; Vizite Defteri'nin düzenli şekilde tutulduğu, mahpusların muayene ve tedavilerinin gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

81. Kurumda 2 tane müşahade odası bulunmaktadır. Odalardan biri incelenmiş olup odada 6 yatak, 1 tuvalet ile 1 duş alanı olduğu gözlemlenmiştir. Görevli personel tarafından müşahade odalarının kullanılmadığı ifade edilmiştir.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

82. Psikososyal serviste; 9 psikolog, 1 sosyal çalışmacı ile 2 infaz ve koruma memuru haftanın 5 günü 08.30-17.30 saatleri arasında görev yapmaktadır.

83. Psikososyal servis personeli tarafından, Kuruma kabul aşamasında Bireyselleşmiş İyileştirme Sistemi kapsamında; Araştırma ve Değerlendirme Formu¹⁵ doldurularak mahpusun risk ve ihtiyaçlarının belirlendiği, her mahpus için bireyselleştirilmiş psikososyal destek programı hazırlandığı ifade edilmiştir.

84. Servis personeli, bir günde ortalama 10-12 görüşme talebi olduğunu ve haftalık ortalama 50-60 görüşme gerçekleştirildiğini belirtmiştir.

85. Servis personeli tarafından seminerler verildiği, düzenli olarak salıverilme öncesi mahkûm gelişim programının grup çalışması olarak uygulandığı, ağustos ayında duygu yönetimi seminerleri için taleplerin toplandığı, oda dağılımları bakımından planlamanın yapılmasının ardından programların başlanacağı belirtilmiştir.

86. Servis personeli tarafından; risk grubunda olan mahpusların düzenli olarak takip edildiği, intihar risk faktörü taşıdığı belirlenen mahpuslar hakkında İntihar ve Kendine Zarar Verme Risk Değerlendirme Toplantıları (Vaka Toplantısı)¹⁶ yapıldığı ifade edilmiştir.

¹⁵ <https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yardm-programi>

¹⁶ Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 27/10/2020 tarihli ve 57292265-204.08.09-E.898/125525 sayılı yazısında, "Kurumda intihar girişimi, kendine zarar verme davranışı veya intihar riski tespit edilen kişilere yönelik vaka değerlendirme toplantısı en kısa süre içerisinde olağanüstü olarak, belirli aralıklarla ise takip ve gözetim amaçlı olağan toplantı yapılmalıdır." ifadesi yer almaktadır.

87. Görüşülen mahpuslar, talep etmeleri halinde psikologla görüşebildiklerini ve psikososyal servisin faaliyetlerinden memnun olduklarını belirtmiştir. Mahpuslardan birkaçı psikologlar tarafından verilen tavsiyelerin çok yararlı olduğu, genel durumları üzerine iyi etkileri sebebiyle servisten istifade ettiklerini ayrıca belirtmişlerdir.

88. Kurumda, ziyaret tarihinde, maddi durumları sebebiyle kıyafet ve ayakkabı yardımı yapılan 31 mahpus bulunmaktadır. Görüşülen mahpuslardan bazıları bu yardımlardan yararlandığını ifade etmiştir.

89. Manevi rehberlik biriminde, 2 vaiz ile 1 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Birim personeli tarafından; bireysel görüşmeler, dersler ile kurslar ve eser inceleme olmak üzere 3 ana çalışma alanları olduğu belirtilmiştir. Birim tarafından; talepte bulunan mahpuslarla birim odasında ya da atölyede görüşme gerçekleştirildiği, yabancı uyruklu mahpuslar Kuruma geldiğinde de kendileriyle Arapça dilinde görüşme yapılabildiği, kapalı devre yayın sisteminden bilgilendirme yapıldığı, eğitim ve öğretim servisi ile birlikte önemli gün ve haftalarda konferans ve etkinlikler ile yarışmalar düzenlendiği, yakınlarını kaybeden mahpuslara taziye ziyaretinde bulunduğu, görüşme talebi olmasa da psikososyal servis tarafından görüşmesinin yararlı olabileceği kanaatiyle yönlendirilen mahpuslarla görüşüldüğü belirtilmiştir. Mahpuslarla yapılan görüşmelerde de talep ettiklerinde vaizlerle görüşebildikleri belirtilmiştir.

90. Manevi rehberlik birimi tarafından, 21/10/2024 tarihinden ziyaret tarihine kadar olan sürede; Kur'an-ı Kerim Tecvidli okuma kursundan 7 mahpusun, Kur'an-ı Kerim Elifba kursundan da 11 mahpusun yararlandığı, hafızlık kursu neticesinde de 1 mahpusun hafız olduğu belirtilmiştir.

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler

91. Eğitim ve öğretim servisinde, toplam 5 öğretmen ile biri kütüphaneden sorumlu olmak üzere 2 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır.

92. Servis faaliyetlerinde kullanılmak üzere; 1 kütüphane, bilgisayar odası ve müzik dersleri için kullanılmak üzere 6 derslik ve 2 atölye bulunmaktadır.

93. Mahpuslar tarafından bilgisayar salonlarının sınavlara girme, eğitim öğretim materyallerine erişme vb. için kullanılabildiği belirtilmiş ve bu konuda bir şikâyet alınmamıştır.

94. Kurumda; açık öğretim ortaokuluna kayıtlı 6, açık öğretim lisesine kayıtlı 26 ve açık öğretim fakültesine kayıtlı 55 olmak üzere toplam 87 mahpusun eğitimine devam ettiği bilgisi edinilmiştir. Söz konusu veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

EĞİTİM DÜZEYİ	EĞİTİM GÖREN MAHPUS SAYISI
Açık Öğretim Ortaokulu	6
Açık Öğretim Lisesine	26
Açık Öğretim Fakültesi	55
TOPLAM	87

Tablo 2: Eğitimine Devam Eden Mahpus Sayısı

95. Mahpusların gazete ve dergi talep etmeleri durumunda süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına mevzuat çerçevesinde sahip oldukları, talep edilen yayınların Kurum satın alma birimi aracılığıyla temin edildiği ve mahpuslara dağıtıldığı öğrenilmiştir. Bu hususta mahpuslar tarafından bir şikâyet iletilmemiştir.

96. Kurum kütüphanesinde ziyaret tarihinde 1.616 adet kitabın mevcut olduğu belirtilmiştir. İdare tarafından gönderilen bilgi belgelerde, ziyaretten sonra yapılan eklemeler ile sayının 2.726 kitaba ulaştığı bilgisi verilmiştir. Kütüphanede bulunan kitapların listesinin merkezi yayın sisteminde yer alan duyuru kanalı aracılığıyla mahpuslara duyurulduğu, talepte bulunanlara listenin basılı olarak da verildiği belirtilmiştir. Son 1 yıl içinde mahpusların 1.927 defa kütüphaneden faydalandığı bilgisi paylaşılmıştır. Mahpuslar tarafından da kitaplara erişebildikleri ifade edilmiştir.

97. Mahpusların; Kurum kütüphanesinden 3, İl Halk Kütüphanesinden de 3 kitap alabilme haklarının olduğu ve başvuru kitapçıkları, sözlük, atlas vb. dâhil kendilerine ait kişi başı 15 kitap olmak üzere toplamda 21 kitap bulundurabildiği hem İdare hem mahpuslar tarafından ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, bulundurabilecekleri kitap sayısına bu türden sürekli olarak başvurulacak eserlerin dâhil edilmemesini talep etmişlerdir.¹⁷ İlgili mevzuat uyarınca; mahpusların mensup olduğu dinin kutsal kitabı ile eğitimleri için gerekli ders kitapları, bulundurabilecekleri kitap sayısından hariç tutulmaktadır. İdare tarafından mahpusun ilgili konuya ilişkin devam eden bir eğitimi yoksa bu eserlerin ders kitabı sayılamayacağı belirtilmiştir.

¹⁷ 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik’in “Süreli veya süresiz yayınlar ile kitaplar” başlıklı 8’inci maddesinin beşinci fıkrasına göre; “Hükümlülerin mensup olduğu dinin kutsal kitabı ile eğitimleri için gerekli ders kitapları hariç olmak üzere oda, koğuş ve eklentilerinde aynı anda bulundurulabilecek süreli veya süresiz yayın sayısı, kurumun fiziki imkânları ve güvenliği göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenir.”

98. Yapılan görüşmelerde Arapça kitaplardan yararlanabildiğini ifade eden mahpuslar olmakla birlikte, bir yabancı uyruklu mahpus Arapça kitap talebini dile getirmiştir. İdare tarafından bu talepten haberdar olunmadığı, kişinin talebinin karşılanabileceği belirtilmiştir. Kurum kütüphane ve il halk kütüphanesi listesi incelendiğinde mahpusların yararlanabileceği Arapça kitapların bulunduğu görülmüştür.

99. 21/10/2024 tarihinden ziyaret tarihine kadar geçen sürede Kurumda açılan kurslara ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

KURSUN ADI	KURSUN AÇILMA SAYISI	KURSLARA KATILAN MAHPUS SAYISI
Bağlama	4	21
Satranç	11	55
Türk Halk Oyunları Kursu	2	12
Türkçe A1 Seviyesi Harmanlanmış Model	4	8
Kur'an-ı Kerim (Elifba) Kursu	1	11
Kur'an-ı Kerim Tecvidli Okuma Kursu	1	7
Hafızlık Kursu	1	1
TOPLAM	24	115

Tablo 3: Son 1 Yıl İçerisinde Kurumda Açılan Kurslara İlişkin Veriler

100. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, Kurumdaki kurs ve atölye faaliyetlerinin yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Kurumda bulunan mahpus sayısı ile kurslardan yararlanan sayısı karşılaştırıldığında faaliyetlerin çeşitlendirilebileceği ve/veya faaliyetlere katılımın artırılabilirliği kanaatine varılmıştır. İdare tarafından bu hususta; usta öğreticilerin belirli öğrenci sayısına ulaşmadan kursu başlatmaması sebebiyle halk eğitim merkezinden yeterli desteğin alınamamasının da rolü olduğu ifade edilmiştir.

101. Kurumda, 4 adet halı saha olarak kullanılan açık spor sahası ve 1 adet kapalı spor salonu bulunmaktadır. İdare tarafından; 2 büyük halı sahanın dış kapı önünde olduğundan güvenlik sebebiyle kullanılmadığı ifade edilmiştir. Hem İdare hem mahpuslar tarafından 2 haftada 1 defa, halı sahadan 1,5 saat süreyle; ayda 1 defa, kapalı spor salonundan 1 saat süreyle

yararlanıldığı ifade edilmiştir. Kamera görüntülerinin incelenmesinden söz konusu süreler doğrulanmıştır. Aynı zamanda, 2 haftada 1 masa tenisi de oynanabildiği belirtilmiştir.

102. Kapalı spor salonunda; voleybol, basketbol, badminton oynanabildiği öğrenilmiş olup spor salonunda top ve gerekli malzemelerin mahpuslara sağlandığı görülmüştür. Halı sahanın zemininin sentetik çimle kaplı olduğu görülmüştür. Mahpuslardan birkaçı zeminin engebesi sebebiyle zorlandıklarını ve bu sebeple bir sağlık sorunu yaşamaktan çekindiklerini belirtmiştir.

G. Dış Dünya ile İletişim

103. İdare ve görüşülen mahpuslar tarafından ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olan mahpuslara ayda 1 defa açık görüş ve 1 defa kapalı görüş; diğer mahpuslara ise ayda 1 defa açık görüş ve 3 defa kapalı görüş hakkı tanındığı ifade edilmiştir. Açık ve kapalı görüşlerden her mahpus 1 saat süreyle faydalanabilmektedir.

104. Kurumda 4 açık görüş alanı ve bu alanlarda toplam 34 görüş kabini bulunmaktadır. Salonlarda yeteri kadar masa ve sandalye bulunduğu, salonların aydınlık ve havadar olduğu görülmüştür. İncelenen açık görüş alanlarından birinde saat olmadığı görülmüştür.

105. Mahpuslar tarafından; açık görüş saatinin sabah 09:00 ve bunun gibi erken bir saat olduğu durumlarda, aileleri Kuruma uzak bir şehirde ikamet edenlerin yolda yaşanan aksilikler sonucu geç kalabildikleri ve Kuruma kabul edilmedikleri, bu durumda açık görüşü gerçekleştiremeden geri dönmek zorunda kaldıklarından yakınılmıştır. Bu kapsamda mahpuslardan memleketi uzakta olanlar bakımından açık görüş saatinin öğleden sonraki bir saat olarak düzenlenmesi talep edilmiştir. Yapılan değerlendirmede; bu yönde talebi olanların, uzaklık göz önünde bulundurularak, açık görüş saati ileri saatlerde olan odalara yerleştirilmesi yönünde değişiklik yapılabileceği kanaatine varılmıştır.

106. Kurumda 2 adet kapalı görüş alanı ve bu alanlarda toplam 28 görüş kabini bulunmaktadır. Görüş kabinlerinde mahpuslar ile ziyaretçilerin arasının cam ile ayrıldığı ve görüşlerin ahize ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

107. Kurumda 100 adet ankesörlü telefon bulunduğu görülmüştür. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar 15 günde bir defa ve 10 dakika süreyle; diğer mahpuslar ise haftada bir defa ve 10 dakika süreyle telefonla görüşme hakkından faydalanmaktadır.

108. Kurumda, “*Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu E-Görüş Projesi (ACEP)*” kapsamında ceza infaz kurumlarında kurulması planlanan görüntülü görüşme sistemi henüz teşekkül ettirilmemiştir.

109. Kurumda 4 adet eş görüşme odası bulunmaktadır. Eş görüşme odalarında kapının hemen yanında acil çağrı butonunun bulunduğu görülmüş ancak odalardan birindeki acil çağrı butonunun arızalı olduğu anlaşılmıştır. Son 1 yıl içerisinde 97 mahpusun eş görüşme ödülünden faydalandırıldığı bilgisi İdare tarafından paylaşılmıştır.

110. Kurumdaki televizyonlarda 51 adet televizyon kanalı ve 15 adet müzik/radyo kanalı bulunmaktadır. Kanallar arasında; genel kanallara ek olarak müzik kanallarının, İngilizce, Arapça, Kürtçe dillerinde yayın yapan kanalların, haber kanallarının, ücretli film kanallarının, ayrıca film gösterimi yapılan merkezi yayın kanalının, ücretli belgesel kanalının, ücretli spor kanallarının, eğitim ve iyileştirme bakımından manevi rehberlik ile duyurulara ayrılan birer merkezi yayın kanalının olduğu görülmüştür. Yapılan görüşmeler sırasında kanal sayısı ve türüne ilişkin herhangi bir şikâyetle bulunulmamıştır.

111. Kurumda 12 adet avukat görüşme odası bulunmaktadır. Ziyaret Heyeti tarafından avukat görüşme odalarında yapılan incelemede, odalarda kamera olmadığı görülmüş ve odalarda konuşulanların dışarıdan duyulmadığı anlaşılmıştır. Mahpuslar, avukatları ile avukat görüşme odasında görüştiklerini ve bu konuda herhangi bir kısıtlamayla karşılaşmadıklarını belirtmiştir.

112. Kurumda 2 adet Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) odası mevcuttur. SEGBİS görüşmelerinin gerçekleştirildiği odaların yalıtımlı malzeme ile kaplandığı görülmüş ve yapılan incelemeler neticesinde odaların dışarıya ses iletmediği anlaşılmıştır. Görevli personel, gerekli kurulumun yapılmasının ve bağlantının sağlanmasının ardından odadan çıktıklarını ve mahpusların SEGBİS görüşmesini yalnız gerçekleştirdiğini ifade etmiştir. Bu husus, görüşme yapılan mahpuslarca da doğrulanmış ve SEGBİS görüşmelerinde herhangi bir sorun yaşanmadığı belirtilmiştir.

III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

113. TİHEK’in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli, ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere erişimi sağlanmış, mahpuslarla

özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

114. Kurumda görevli personelin hizmet içi eğitim müfredatına kişiler arası iletişim ile işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin eğitimlerin dâhil edilmesi¹⁸,

115. Yumuşak odanın pek sık kullanılmadığı ve bir süredir de kullanılmadığı belirtilse de temiz bulundurulması¹⁹,

116. Kamera ve tel gibi elektronik güvenlik sistemlerinde oluşan sistem arızaları bakımından gerekli fiyat araştırması süreçlerinin tamamlanması ve arızaların giderilmesi,

117. Berber odasında kullanılan makinelerin sterilizasyonu için uygun bir cihazın bulundurulması,

118. *Güvenlik kameraları ile ilgili incelemeler yapılmış olup tavsiyeler muhatap kuruma iletilmiştir.*

119. Merkezi kanal haftalık yayın akışında yer alan iyi hal videosunun, iyi hal değerlendirmesinde puanlamanın hangi hususlar üzerinden yapıldığı bilgisini de içerecek şekilde güncellenmesi,

120. Mahpusların talepleri halinde kişisel eşyalarının mümkün olan en kısa sürede teslim edilmesi,

121. Haftalık ya da aylık yemek listelerinin merkezi yayın sisteminde yayımlanması,

122. Kantinde bazı ürünlerin miktar olarak mahpus sayısına yetmediği anlaşıldığından fazla talep edilen ürünlerin tespit edilip miktar olarak fazla alınması ve gerekirse depoda muhafaza edilmesi,

123. Revirde son kullanma tarihi geçmiş bulunan ilaç, enjektörlerin ve oksijen maskesinin imha edilmesi, prosedür gereği imhanın Kurum tarafından hemen yapılamadığı ya

¹⁸ CPT, 11. Genel Rapor, CPT/Inf (2001)16, para. 26: “İnsani bir cezaevi sisteminin temel taşı, mahkûmlarla ilişkilerinde doğru yaklaşımın ne olması gerektiğini bilen, işini sadece bir görev değil meslek olarak gören, iyi seçilmiş ve eğitilmiş cezaevi personeli olmuştur.”

¹⁹ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 19: “Cezaevlerinin bütün bölümleri her zaman gerekli şekilde bakımlı ve temiz tutulmalıdır.”

da yaptırılmadığı durumlarda da kullanılmakta olan ilaç ve diğer revir malzemelerinden ayrı bir yerde poşetlenip imha edilecek tıbbi atık olarak etiketlenmesi,

124. İdare ve Gözlem Kurulu tarafından, başvuru kitapçıkları, sözlük, atlas gibi belirli aralıklarla tekrar başvurulacak olan eserlerin bulundurulabilecek kitap sayısına dâhil edilmemesi hususunun değerlendirilmesi, İdare ve Gözlem Kurulu tarafından verilen kararın merkezi yayın sisteminde yayımlanması,

125. Mahpusların sosyal ve kültürel etkileşiminin sağlanması ile bilgi ve görgülerinin artırılması amacıyla düzenlenen eğitim-öğretim ve beceri kursları ile konferans, seminer gibi etkinliklerin sayılarının artırılması²⁰,

126. Halı sahanın sentetik çimle kaplı ve engebeli olmasının mahpusların fiziksel sağlığı açısından bir sorun teşkil edip etmeyeceğine ilişkin ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş alınması, alınan görüşlerde iyileştirmeye yönelik tavsiyeler verilmesi halinde bu tavsiyelere uyulması,

127. Saat eksikliği bulunan açık görüş odalarına görüş süresinin takip edilebilmesi bakımından duvar saati asılması,

128. Açık görüşler bakımından ailesi uzaktan gelenler için talepleri halinde açık görüş saati öğleden sonra olan bir odaya geçecek şekilde oda değişikliği yapılması,

129. Eş görüşme odalarından birindeki arızalı acil çağrı butonunun tamiratının yapılması,

hususları tavsiye edilmektedir.

2. Burdur İl Halk Eğitim Merkezine Yönelik Tavsiye

130. Kurumda, yeni kurs ve atölye faaliyetlerinin yapılabilmesi amacıyla gerekli eğitici desteğinin verilmesi hususu tavsiye edilmektedir.

3. Burdur İl Jandarma Komutanlığına Yönelik Tavsiyeler

131. Kurumda barınan mahpusların hastaneye sevklerinin düzenli bir şekilde yapılabilmesi için gerekli tedbirlerin alınması,

132. Mahpuslar hastaneye sevk edildikten sonra muayenelerinde hasta mahremiyetinin sağlanması hususuna özen gösterilmesi,

²⁰ Avrupa Cezaevi Kuralları, Kural 27.6: “*Spor, oyunlar, kültürel faaliyetler, özel hobiler ve diğer boş zaman uğraşlarına imkân sağlanmalı ve mümkün olabildiğince mahpusların bu etkinlikleri organize etmelerine izin verilmelidir.*”

hususları tavsiye edilmektedir.

4. Burdur Devlet Hastanesi Başhekimliğine Yönelik Tavsiye

133. Mahpusların jandarma personelinin de hazır bulunduğu, hekim muayenesi sırasında hasta mahremiyetinin sağlanması hususuna özen gösterilmesi hususu tavsiye edilmektedir.